

**1922-06-08**

**SENDER**

Joakim Skovgaard

**RECIPIENT**

Thorvaldsens Museum

**FACTS**

Document type:  
Letter

Archive:  
Mappe 140 nr. 30

**TRANSCRIPTION**

Afventer transskription.

THORVALDSENS MUSEUM.

Angaaende det brændende Spørgsmaal, Restaureringen af Thorvaldsens Museum, ønsker jeg gerne at klarlægge mit Standpunkt skriftligt. At en Rekonstruktion af Dekorationen er vanskelig, og kommer til at staa tilbage for Originalen i kunstnerisk Henseende, maa man være forberedt paa. Siden Thorvaldsens Tid er Kunsten svunget mere og mere bort fra Nyklassicismens skønne rene Konturopfattelse, saa det for Tiden vilde være vanskeligt at finde Manden, der kan genfremstille Sonnes Frise med samme Præg og fine Forstaaelse, som Datidens Kunstnere, dog er der saa stor Forskel paa Udførelsen af Slotssiden og Kanalsiden (Thorvaldsensfaget undtaget) saa jeg mener, at medens Slotssidens Niveau næppe naas, kunde Kanalsidens maaske endda overgaas, saavel som den temmelig ringe Væddesløbsbane i Gaarden. Denne Kvalitetsforskel træder ikke i Øjnene nu, hvor Ødelæggelse og Patina har malet det hele sammen til en Enhed og skjult Svaghederne, som dog er saare kendelige paa de omhyggelige Kalkeringer udførte under Jerndorffs Tilsyn. En kommende Tid (og jeg tror den kommer) vil kanske atter sætte Kontur og klassisk Tegning i Højsædet, og blive dygtigere til at genfremstille Frisen. Som Museet i Øjeblikket staar, er det skønt, (visse Restaureringsforsøg undtagne) men maa ses som begyndende Ruin.

Patinaen forlener det hele med en malerisk Charme, Farven med en rig Skønhed, som vi maa glædes over, saa længe vi har den. Men Aar for Aar udslettes Dekorationen, og da den hører til det skønneste, dansk Kunst har frembragt, staar man overfor det uafviselige Spørgsmaal, naar skal der gribes ind? Naar skal Museet gøres grundigt i Stand, og hvorledes? Angaaende dette Spørgsmaal er jeg ikke i Tvivl om, at de oprindelige Konturer og Farver maa bruges, saavidt de kan findes og fremskaffes. Det er særlig Farven, jeg her tænker paa, for det vil jo medføre en saa kraftig Virkning, saa mange <sup>nu</sup> vil dele Højens Mening, at det var for meget af det gode. Men gaar man denne Vej, vil Tid og Patina

gøre Harmoni, skønnere, alt som Tiden gaar, ligesom den har gjort det; hvis man derimod vil prøve nu at efterligne den nuværende skønne Harmoni, vil man komme i Kast med det umulige. Patinaen kan ikke efterlignes, og de afdæmpede Farver vil i Tidens Løb ikke have den Grundkraft og Glød, som betinger den kommende Tids skønne Patina. Derfor er det mit Standpunkt, at vi samler alt det Materiale det er muligt at samle til Hjælp for en fremtidig Restaurering. Dette er i Gang og vidt fremskredent og fortsættes. At man for øvrigt nøjes med at reparere de nødvendige Steder for at holde Museet varsomt vedlige saa længe som muligt i sin nuværende Skønhed. Men her kommer det vanskelige, hvad er "saa længe som muligt" ? har det allerede staaet i Forfald for længe ? Hvordan blive enige om dette ? jeg tør alligevel ikke være imod Restaurering af Gaarden, som er den Part det vil være rimeligst at begynde med, og hvor den vældige Farvevirkning i alt Fald ikke vil genere den omgivende By. Desuden vil Arbejdet tage Tid, og Ydersiden formentlig være moden til Fornyelse, naar Gaarden er færdig. For saa vidt jeg kan se, gaar Ødelæggelsen for sig hurtigere og hurtigere. Et Spørgsmaal endnu, og det er, er Materialet nu saa gennemprøvet, saa vi tør bruge det ? Arkitekt Clemmensen mener nej, Cementen burde helt forkastes og hydraulisk Kalk benyttes istedenfor, og det er muligt, men i saa Fald burde der ikke tøves med fortsatte Forsøg. Det vilde være rimeligt at lade Maler A. Johansen fortsætte, men, som Clemmensen ønsker, under Kontrol. Jeg vilde derimod iøreslaa, at han(A.J.) fik Malermester A.C. Johansen til Medarbejder, han er efter min Overbevisning en i Farvekemi forfaren Mand og han har gammel Kærlighed til Museet. Begge burde i Forvejen gaa ind paa at alt til mindste Enkelt-hed blev beskrevet og offentligt udgivet. Foruden Cementen er der Spørgsmaalet "Farven", for der er næppe Tvivl om, at Farvestoffet svækker Pudsen. Kunde der fremskaffes Sand i samme Farve som Farvestoffet, og dette, Sandet, brugtes istedenfor, vilde Holdbarheden sikkert øges. Der siges, at den farvede Cement, som nu bruges til Afstøbning af Statter, kun har sin Farve fra det Sand der bruges, og er derfor holdba-

rere end farveblandet Cement. Den hydrauliske Kalks Hvidhed er vist sværere at farve. Men enten man gør det ene eller det andet, Sonnes herlige Frise vil forsvinde, og da den endnu kunde blive en uvurderlig Museums-genstand, om den opbevarede under Tag, vilde jeg paa dette Punkt foreslaa, at f. Eks. hele Slotssiden udsavedes og at Frisebøltet, der foreløbigt pudsedes sort. Derved opnaaedes, at Frisen kunde bevares, og man fik at se hvorledes et figurløst Bølte vilde virke. At udsave Frisen vilde neppe være pekuniært uoverkommeligt, selv i disse Tider, hvorimod det vilde være vanskeligere at skaffe Frisen et værdigt Opholdssted. Et betryggende Opbevaringssted indtil videre vilde dog vel kunne findes. Men engang maatte der jo skaffes et værdigt Museum, hvor Frisen f. Eks. kunde smykke Væggene i en Midterhal, og der er min Tanke den, at det øvrige Indhold helt eller delvis burde bestaa af de Thorvaldsens Værker, som er mindre godt belyst i det nuværende Museum. Det forholder sig nemlig saaledes, at medens Museet i arkitektonisk Henseende er ganske ideelt bygget og ordnet, saa Billedhuggerarbejderne i de skønneste Rum er plastisk udmærket anbragte, saa kommer mange af dem, malerisk set, ikke til deres Ret. Zahrtmann har fortalt mig, at han paa en Udstilling i Rom saa Gratiegruppen udstillet i en helt anden Belysning, end den Museet byder, og Gruppen var som forvandlet. Belysningen var rigere, man kunde gaa rundt om Gruppen, Reflekser og Halvskygger kom til deres Ret, det var en Aabenbaring, og efter Zs. Mening det skønneste paa Udstillingen. Jeg er overbevist om, at saaledes vilde det gaa adskillige af Figurerne, som nu staar i den ret kedelige platte Belysning, Cellerne har, og hvor Figurerne væsentligst ses forfra. I Gangene ovenpaa, hvor Figurerne er stillede med Lys fra Siden, er Belysningen straks meget bedre. Og vilde det være for meget at gøre alt hvad vi kan for Thorvaldsen, vilde et Supplement-Museum, som tog særlig Hensyn til Belysning ikke netop være en Skønhedsværdi, det var værd at gribe efter, selv om vi i Øjeblikket ikke magter det. Museet burde ligge i en stille Lund i Byens Nærhed, og hvor Maager ikke vilde søge det til Losseplads. En dejlig Opgave for en Arkitekt.